

[Finansministeren.]

dagens Ting, vilde sætte Rigsdagen i Stand til meget nøje at følge Statens finansielle Stilling og Udvikling. Jeg er imidlertid bange for, at netop de mange Detailler og de lange Perioder, hvorunder Finanslovforslaget er til Behandling, gør, at det bliver meget svært at faa Overblik, fordi det Materiale, man faar, er stærkt forældet, inden det bliver færdigbehandlet. Det kan derfor let gaa saadan, at naar man har et tykt Finanslovsforslag plus 522 Ændringer, kan der ske det gammelkendte, at man ikke kan se Skoven for bare Træer. Jeg er derfor tilbøjelig til at tro, at den omfattende Budgetkontrol, som Rigsdagen formelt har, ikke har den reelle Værdi, som man kunde vente efter Budgetmaterialets papirmæssige Omfang.

Naar jeg nu nævner de Poster, jeg her har talt om, som Merudgifter, er det naturligvis Ting, som jeg har været bekendt med i største Parten af det halve Aar, der er gaaet. Rigsdagen eller dens Finansudvalg, særlig Finansudvalget i Folketinget, har jo ogsaa faaet en hel Del af disse Ting præsenteret paa et ret tidligt Tidspunkt, men de har faaet een Ting ad Gangen, og forskellige af disse Ting kan overhovedet ikke naa at komme med paa selve Finansloven — det gælder f. Eks. Udgifterne til Tørv og Brunskul, til Smørrabat-, til Tekstilarbatkort, til Skoler og Opdragelseshjem —, simpelt hen fordi de paagældende Love og andre Beslutninger ikke er blevet færdige saa tidligt, at de kunde indarbejdes i Finanslovsforslaget.

Jeg tror derfor, det vilde være ønskeligt og i Realiteten gøre Rigsdagens Budgetkontrol mere effektiv, hvis man kunde komme ind paa en Forenkling af dette System, saa at det Materiale, man faar, maaske indeholder færre Detailler og navnlig saaledes, at Finanslovsforslaget bliver fremlagt i Rigsdagen paa et senere Tidspunkt, nærmere ved den Dag, da Loven skal træde i Kraft. Jeg tror, det vil gøre, at det bliver lettere at faa Overblik.

Disse Spørgsmaal vil nu blive behandlet i Forvaltningskommissionen, formentlig i Samarbejde med Forfatningskommissionen, da jo Finanslove og andre Bevillingslove er noget, der omhandles i Grundloven.

Jeg skal herefter vende tilbage til det foreliggende Budget og sammenfatte mine Udtalelser i følgende.

Der foreligger altsaa paa Budgettet, naar man lægger de Krigsafviklingsudgifter til, som jeg har nævnt, et reelt Overskud paa omkring 100 Mill. Kr., saaledes som Stil-

lingen er i Dag, men heri er Brigaden til Tyskland ikke medregnet som Udgift. Til Gengæld er der altsaa Krigsafviklingsudgifter paa ca. 200 Mill. Kr. Ser man bort fra dem og betragter dem for sig, er der et Overskud paa det øvrige paa 300 Mill. Kr. Men selv om disse Udgifter er Eengangsudgifter af særlig Karakter, er det alligevel Penge og dermed Købekraft, der pumpes ud i det kommende Aar.

Jeg maa saa tage det Forbehold, at der endnu er et Aar til Regnskabet Dag, der er godt og vel et Aar til det nye Finansaars slut, og der kan derfor ske mange Ting endnu, som man ikke kan forudse. Der kan komme Ubehageligheder. Jeg haaber jo meget, at der ogsaa kommer Forskydninger i gunstig Retning. Saaledes haaber vi alle sammen, at ogsaa de Flygtninge, der er tilbage, vil komme ud af Landet inden for længe, og det vil naturligvis ogsaa statsfinansielt betyde en Lettelse.

Den Finanspolitik, Regeringen har ført, har jo været den, at vi har tilstræbt en Konsolidering, idet vi først har søgt at fjerne det store Underskud, der var i 1945—46, afløst det af paa det nærmeste Balance i indeværende Finansaar og paa det nye Finansaar tilstræbt et Overskud, der skulde anvendes til Konsolidering. Dette er stadig Regeringens Politik. Det er derfor indlysende, at man nu maa forberede sig paa nye Statsindtægter, nye Skatter eller Afgifter til Dækning af Udgifterne for den Brigade, der skal til Tyskland, og i øvrigt til Sikring af en passende Konsolidering, men nærmere herom kan endnu ikke siges, da man ikke kender alle Detailler i Forholdene endnu. Forslag om Brigaden er ikke fremsat, og der er ogsaa forskellige andre Ting, som endnu er uafklarede.

Jeg skal endelig til Slut understrege, at Spørgsmaalet om den saakaldte Eengangsskat og andre Eengangsopsugninger af Penge, Skattebøder og Efterbetalinger i Henhold til Pengelovene af 1945 o. s. v. naturligvis er helt uden for det Billede, jeg her har oprullet. Eengangsskatten er nu begyndt at blive betalt, og der kommer ogsaa en hel Del ind paa de andre Opsugningslove. Det vil altsaa sige, at der af saadanne Eengangsindtægter vil komme adskillige, forhaabentlig mange Millioner Kroner ind i det nye Finansaar, saa at der ad den Vej kommer en betydelig Reduktion af Statens Nettogæld samtidig med en Reduktion af den store fra Krigsaarene opsamlede Pengemængde og dermed en Sanering af de økonomiske Forhold i Landet. Det vil være rigtigt, at man supplerer denne Eengangssanering med en